

Memo

memonummer 01
datum 23 juni 2020
aan Gemeente Etten-Leur
van Michel Braad
kopie Gertjan Leeuw
project Ontwikkeling Withof complex en Kloostervelden Etten-Leur
projectnr. 0436812.100
betreft Memo naar aanleiding waarneming bosuil in omgeving ontwikkelingen Withof complex en Kloostervelden

Aanleiding

Woningbouwcorporatie Alwel heeft het voornemen om een nieuw bestemmingsplan op te stellen voor een deel van het terrein van het Withofcomplex. Hiervoor is een natuurtoets opgesteld (Antea Group, februari 2019). Maas-Jacobs Vastgoed B.V. is voornemens om in de gemeente Etten-Leur op de Kloostervelden woningen te realiseren. Hiervoor is tevens een natuurtoets opgesteld (Antea Group, december 2019). In deze natuurtoetsen worden alle beschermde soorten beschreven en voorzien van een toetsing Wnb (zie Figuur 1).

In juni 2020 is een vraag van derden bij de gemeente binnen gekomen. De vraag was waarom de bosuil niet is meegenomen of genoemd wordt in de natuurtoetsen. Dit terwijl de bosuil toch een beschermde vogelsoort is?

Figuur 1: Ligging plangebied Withof complex (rood) en Kloostervelden (geel).

In deze memo wordt de bosuil nader onderzocht, middels een bureaustudie (NDFF en waarneming.nl) en een veldbezoek aan beide plangebieden. Hiermee wordt gepoogd om de bosuil een volwaardige plek te geven in de natuuronderzoeken rondom de twee ontwikkelingen.

Bevindingen

De bosuil is een beschermde inheemse diersoort. Net als alle andere vogels die van nature in het wild in Nederland voorkomen, zijn bosuilen beschermd op grond van de Europese Vogelrichtlijn. De bescherming van de bosuil is in Nederland geregeld in de Wet natuurbescherming (art 3.1 en 3.5). Op de (landelijke) Aangepaste lijst jaarrond

beschermde nesten (RVO, 2017) staat de bosuil op categorie 5 (niet jaarrond beschermd, inventarisatie wel gewenst) vermeld. Alleen in de provincie Overijssel en Limburg is de status van de bosuil jaarrond beschermd.

Voor de provincie Noord-Brabant geldt de landelijke lijst, aangezien de provincie geen eigen provinciale lijst heeft opgesteld. De bosuil is in Noord-Brabant niet jaarrond beschermd, maar staat op categorie 5. De nesten van deze vogels op categorie 5 zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5 houdt in nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De bosuil is niet in de natuurtoetsen opgenomen, aangezien de soort geen jaarrond bescherming geniet en de soort niet in de directe omgeving van de plangebieden is waargenomen (zie de bureaustudie NDFF en waarneming.nl). Om het simpel te zeggen, de bosuil komt niet naar voren op basis van de bureaustudie, over een periode van 10 jaar.

Het leefgebied van de bosuil bestaat uit; open loofbos of gemengd bos, boerenerven, (stads)parken, groene woonwijken met oude bomen en grote binnentuincomplexen. Het leefgebied heeft voldoende (oude) bomen, er is heel het jaar voedsel beschikbaar én bereikbaar en er zijn voldoende roest- en broedplaatsen aanwezig (Vogelbescherming.nl).

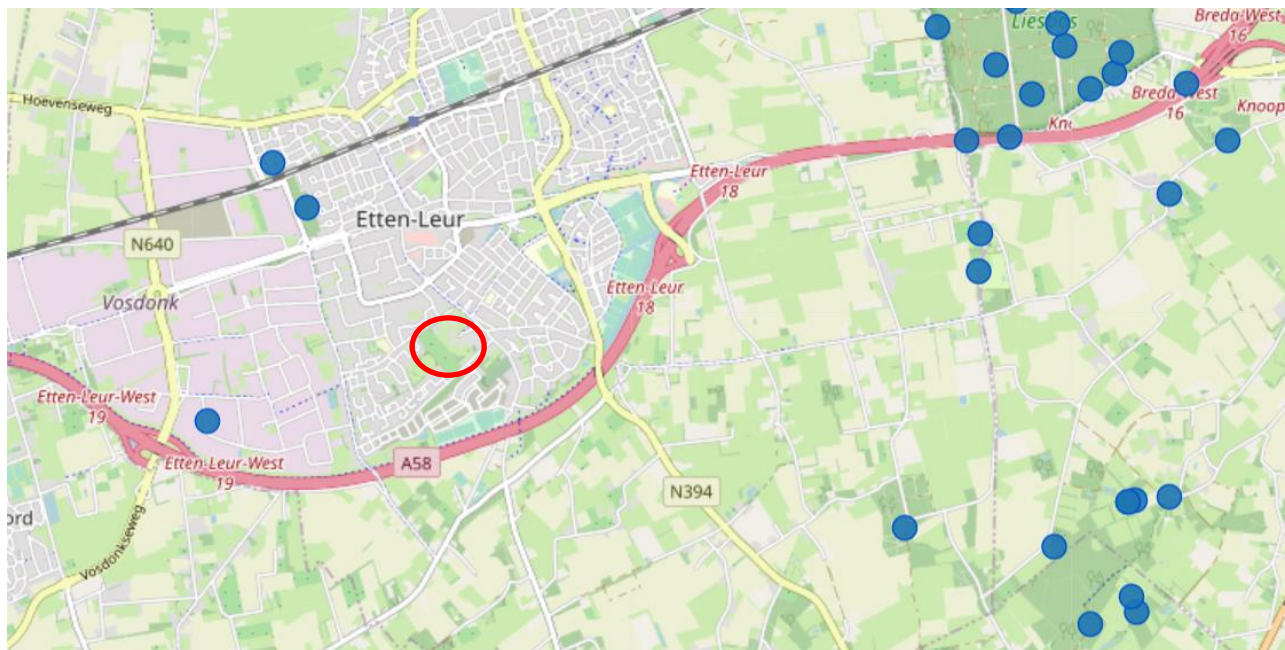
Tijdens het terreinbezoek (2019) aan beide plangebieden zijn geen aanwijzingen, o.a. braakballen, veren, grote bomen met holten, aangetroffen. Het plangebied Withof complex bestaat hoofdzakelijk uit gras en is aan de oostelijke en zuidelijke rand begrenst door bomen en vegetatie. Dit is geen geschikt leefgebied voor een bosuil. Door het ontbreken van (nest)bomen, is alleen een sporadisch foerageren mogelijk. Het plangebied Kloostervelden is daar in tegen meer geschikt. Langs de randen van dit plangebied is een park en groenstrook aanwezig. Het gebied zelf wordt met bomenrijen in drie percelen gedeeld. Deze bomen betreffen vooral tamme kastanjes, eik, beuk en heesters.

Bureaustudie NDFF (periode 2010 – 2020)

Figuur 2: Waarnemingen van gevalideerde bosuilen, NDFF periode 2010 – 2020. Rode cirkel is plangebied.

Bureaustudie Waarneming.nl (periode 2010 – 2020)

Figuur 3: Waarnemingen van gevalideerde bosuilen, Waarneming.nl. Periode 2010 - 2020. Rode cirkel is plangebied.

Op basis van de bureaustudie (zie Figuur 2 en 3) is op te maken dat de bosuil, de afgelopen 10 jaar, niet is gemeld in één van de plangebieden. De dichtstbijzijnde waarneming is gedaan op ruim één kilometer afstand. Ook al kan de bosuil een ruim leefgebied aanhouden, de soort zou gehoord moeten zijn in de directe omgeving als de soort territoriaal gedrag vertoont. Een ander optie is dat de soort wel gehoord wordt, maar niet gemeld.

Naar aanleiding van de melding is contact gezocht met ecooloog Ed Michels (Hij is lokaal goed bekend). Hij wist te melden dat de bosuil regelmatig roepend wordt waargenomen in het gebied op en rond de Kloostervelden. Tijdens het lopende nader onderzoek naar kleine marterachtigen en vleermuizen in Kloostervelden hebben ecologen van Antea Group gezocht naar een mogelijk nestlocatie. Daarnaast is tijdens een vleermuisronde (juni 2020) het geluid van de bosuil afgespeeld om de bosuil in het plangebied te lokaliseren.

Tijdens het onderzoek is éénmaal een bosuil roepend gehoord. Verder is gezocht naar mogelijk verblijfplaatsen in het gebied. Deze zijn niet aangetroffen. Er zijn geen bomen met holten aangetroffen, die geschikt zijn als verblijfplaats voor bosuilen. Hierbij moet gemeld worden dat dit geen onderzoek conform het BMP (SOVON) is geweest. Het is slechts een momentopname.

Conclusie en advies

Op basis van bovenstaande bevindingen is te concluderen dat de bosuil in het plangebied Kloostervelden voorkomt. Het plangebied Withof complex is niet geschikt en de bosuil zal hier geen leefgebied hebben.

In Kloostervelden zal een deel van het leefgebied van de bosuil verloren gaan door de ontwikkeling. In het aangelegen parkbos blijven ruim voldoende foerageergebied en nestlocaties aanwezig. De nestlocatie van de bosuil is niet aangetroffen. Hierdoor is niet goed te bepalen of de ontwikkeling een effect heeft op de nestlocatie. Aangezien de status van de bosuil niet jaarrond beschermd is, mag een nestlocatie buiten het broedseizoen verwijderd worden. Voor het verwijderen van een nestlocatie is geen Wnb ontheffing noodzakelijk.

Het advies is om in het naastgelegen gebied van de Kloostervelden een bosuil-kast (<http://www.vivarapro.nl/roofvogels-en-uilen>, UK BO 01 Nestkast Bosuil) op te hangen om de nestmogelijkheden voor de bosuil te vergroten en een eventueel verlies van nestlocatie te mitigeren.